

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvezčer izvzemši nedelje in praznike ter velja po početi prejemar na avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem dom za vse leto 26 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi samponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo bres istodobne vpošiljavate naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne pett-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat.

— Dopisi naj se izvoli frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knaflovin ulicah št. 5. — Upravnosti naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Pesamezna številka po 10 h.

Upravnosti telefon št. 85.

Ljudski parlament".

Leto dni je tega, kar so se vršile na podlagi splošne in enake volilne pravice volitve v državni zbor; leto dni imamo ljudski parlament. Ljudski zastopniki imajo v rokah postavodajalsko moč in zaupniki nekaterih teh strank sede tudi v ministrstvu.

A vendar je ostalo vse pri starem in na kar se ljudski parlament najmanj ozira, to je ravno ljudstvo samo. Ta ljudski parlament rešuje zvestnostjo in poslušnostjo subalternih funkcionarjev vsemogoče državne potrebe in nalaga ljudstvu novih bremen, sicer pa ne stori ničesar.

Ta ljudski parlament je odobril nagodbo z Ogrsko, katera nagodba je, če izvzamemo Krajiško in Dalmacijo, vsem avstrijskim kronovanim na škodo. Ta parlament hoče dovoliti pomnožitev domobrancev in temu primereno zvišanje izdatkov za armado. Ta parlament je pripravljen dovoliti zvišanje itak ogromnega davka na žganje, kar bo zadelo ravno najrevnejše kroge. Prav, kakov bi bilo vodilno načelo: vse zoper ljudstvo.

Vlada ima ta ljudski parlament že kar za norca, kajti dovoljuje si stvari, ki bi si jih ne smela dovoliti nobena vlada na svetu, če bi imela pred seboj prave ljudske zastopnike. V dunajskem državnem zboru pa se menda smejo pravi ljudski zastopniki iskati samo v opoziciji.

Te dni se je doseglo sporazumljenje glede zvišanja oficirskih plač. Če bi se zvišale plače nižjim oficirjem, bi pač nič ne ugovarjal. Toda nižji oficirji bodo dobili samo nekaj grošev priboljška, generali pa po tisoč in več kron, dasi so generali že zdaj dobro plačani, nižji oficirji pa komaj životarijo.

Kar pa mora človeka razburiti, je dejstvo, da se je med merodajnimi krogovi pač doseglo sporazumljenje glede zvišanja oficirskih plač, izboljšanje vojaških prejemkov pa se je odložilo. Generali bodo dobili svoje tisočake, nižji oficirji svoje groše, največji revež, vojak, pa ne dobi ničesar. Kaj poreče k temu ljudski parlament? Lepo ponizno se bo uklonil volji državnih mogotcev.

Prav zdaj se je zopet nekaj zgodilo, kar kaže, kako se prezirajo ljudske koristi.

Ko se je šlo za nagodbo z Ogrsko, je bil v državnem zboru velik boj zaradi davka na sladkor. Vlada

se je pač branila znižanja tega davka, a odnehalo je, videc, da spravi sicer nagodbo v nevarnost. Naposled se je po dolgih pogajanjih in mnogih bitkah sklenilo, z n i ž a t i davek na sladkor za osem kron, in sicer začenši s 1. septembrom 1908. Ker je požrešnost velikih tovarnarjev obča znana in je vsakdo vedel, da bodo tovarnarji poskusili ohraniti ceno sladkorju na isti višini kakor je zdaj, tako da bi znižanje davka ne prislo v korist konsumentov, nego bi tovarnarji poleg svojega rednega dobička vtaknili v žep še znižanje davka po osem kron pri sto kilogramih, zato je državni zbor storil, kako primeren sklep: spostavnodoločboje preskrbel, da bi ne mogli tovarnarji pobasati znesek, za kateri se zniža davek, nego da se cena sladkorju zniža za osem vinarjev pri kilogramu. Kakor rečeno, se vlada sicer ni rada vdala, toda vdala se je vendar.

V ponedeljek se je s to zadevo bavil odsek gospodske zbornice in sklenil je, da se to znižanje davka na sladkor ne odobri in da se ne odobri postavna določba, daseznižanja davka ne morejo okoristiti tovarnarji.

Gospodska zbornica se je torej dvignila zoper znižanje davka na takoj potrebno živilo kakor je sladkor. Ti knezi, grofje in milijonarji, ki sede v gospodske zbornici, so večinoma sami posestniki velikih tovarnarjev. Teh nič ne boli, naj bo sladkor za osem vinarjev pri kilogramu dražji ali cenejši.

Seveda niso ti ljudje storili svojega sklepa iz lastnega nagiba, nego na željo vlade, v kateri sede tudi zastopniki ljudskega parlamenta. Ta vlada se je bila pač vdala glede znižanja davka na sladkor, ko je bila nagodba v nevarnosti. Zdaj je nagodba pod streho in zdaj je vlada snedla svojo besedo. Da je vlada prvočrnila sklep odseka v gospodske zbornici, priča že dejstvo, da je dotedni predlog stavljal baron Niebauer, ki je notorični vladni agent in prigrajanec v gospodske zbornici.

Državni zbor je sklenil znižanje davka na sladkor tako, da bi se vsled tega znižala cena sladkorju samemu, da bi ljudstvo dobivalo sladkor za osem vinarjev kilo cene kakor zdaj. Na leto bi si ljudstvo naše državne polovice s tem prihranilo 28 milijonov kron. Ta ogromna vsota bi ostala v ljudskih žepih.

Tako dela z ljudstvom tista v lada, v kateri sede zastopniki ljudskega parlamenta.

»Dobra si, Fanika, in z zlatom bi ne mogel poplačati tvoje dobrote.«

»Nikar tako ne govorite, stric. Saj vam rada strežem.«

»Obljubi mi, da me ne zapustiš, obljubi mi, da bo vedno tako zame skrbela. Glej, siromak sem in ne morem ti plačati tvojih žrtev. A nikar me ne zapusti.«

»Nič se ne bojte stric, ne bom vas zapustila in vedno vam bom strežila kakor zdaj.«

Zgodilo se je, da stric Anton tako obljubo ni bil zadovoljen in je zahteval, da mu mora Fanika priseči, da ga ne zapusti. In dobra Fanika je celo prisegala, da bo do stričeve smrti prenašala svoj martirij.

Edina tolažba v teh težkih dneh si jo bile prijazne besede, s katerimi jo je župnik bodril, naj le vztraja pri svojem samaritanskem delu. Odkar je bilo znano, da je stric Anton težko bolan, je prihalil župnik vsak dan v hišo in je posedal po celo uro pri bolnikovi postelji. Toda stric Anton je prav pri župnikovih obiskih imel vedno tako hude napade svoje naduhe, da ni mogel nič govoriti in da ga Fanika niti za trenutek ni mogla zapustiti. Šele pri tretem ali četrtem obisku župnikovem, je začela Fanika slutiti, da ti napadi niso slučajni, nego da pokašljuje stric in se davi, ker neče biti sam z župnikom. Zdaj je seveda bolje pazila na strica in na župnika in spo-

Spodnještajerski kmetje proti nemškim klerikalcem.

Maribor, 26. maja. Na shodu kmetijske podružnice za Radvanj pri Mariboru so zbrani kmetje sprejeti soglasno resolucijo, v kateri protestirajo proti tistim klerikalnim nemškim poslancem, ki ne pospešujejo kmetijstva, temuč klerikalizem ter nimajo boljšega opravila, kakor z zapeljanimi kmetinaskakovati grasko vsečilišče. Tako početje se je najstrožje obsodilo ter se izrekla dotičnim poslancem nezaupnica.

Državni zbor.

Dunaj, 26. maja. Po šestih letih je poslanska zbornica danes prvikrat prišla do razprave o rednem proračunu. S tem je konec gospodarstvu s provizorij ter začetek nove dobe, ko bo zopet ljudstvo odločevalo o številkah v proračunskem gospodarstvu. Kakor znano, so se parlamentarne stranke zaradi pomanjkanja časa sporazumele, da sme proračunska debata trajati največ 200 sej. Debata bo zelo ostra, ker se znova razvijejo vprašanja, s katerimi se je bavila javnost zadnje čase.

V začetku seje je predlagal poslanec dr. Rybář, naj se napravi tretja železnična zveza s Trstom. Načelnik proračunskega odseka dr. Chiaro je predlagal, naj se takoj začne razpravljati o zakonu, s katerim se oproste jubilejne ustanove kolekotine in pristojbin. Predlog je bil sprejet ter se je začelo o tozadovinem zakonu takoj razpravljati in je tudi bil po kratki debati v drugem in tretjem branju sprejet. — Potem se je začela proračunska debata, in sicer se je razpravljalo najprej o nujnem predlogu poslance dr. Steinwendra, naj se takoj začne razpravljati o proračunu. Predlog je bil sprejet, nakar se je pričela v podaljšani seji generalna debata. — Posl. Widholz (socialni demokrat) je kritikoval vladu, da stori premalo za varstvo obrti in delavstva, zahteval je osemurni delavnik ter dokazoval, da je zbornica dosedaj delala le za državne potrebuščine, ni pa ničesar storila za ljudske potrebe. Končno je govornik izjavil, da bo njegova stranka glasovala proti proračunu. — Jutri bo zopet seja.

Znižani davki.

Dunaj, 26. maja. Ker je gospodska zbornica odklonila zakon o znižanju davka na sladkor, zagrozili so socialni demokratje, da bodo ob-

strukcijo preprečili zvišanje davka na žganje. Zato išče sedaj vlada potov in sredstev, da bi se dosegel kompromis. Ako se davek na sladkor ne zniža, dobi vlada 28 milijonov kron na leto več davka, kakor ga je proračunjenega. Med strankami državne zbornice se rappravljajo sedaj o tem, naj bi se teh 28 milijonov vsako leto porabilo za druge, prebivalstvu splošno koristne namene. Skleniti se ima kompromis med agrarci in mestnimi poslanci, naj bi se znižal davek na meso. Poljski poslanci pa so za znižanje davka na petrolej. Govori pa se tudi o znižanju davka od poslopij. Kompromisna pogajanja v tej stvari se še nadaljujejo.

Protiklerikalno gibanje na na Tirolskem.

Inomost, 26. maja. Pri občinskih volitvah v mestu Rattenbergu so klerikale po hudem boju polnomoma podlegli. To je v kratkem času že tretji poraz klerikalcev v tirolskih mestih.

Včeraj so imeli zaupniki vseh nemško-nacionalnih strank shod; sprejela se je resolucija, v kateri se odločeno protestira proti skupnosti s krščanskimi socialisti v parlamentu.

Novi deželni maršal za Češko.

Praga, 26. maja. Češki časopisi poročajo, da je imenovanje princa Ferdinanda Lobkowice, bivšega predsednika češkega deželnega kulturnega sveta za češkega deželnega maršala gotovo stvar ter se imenovanje v najkrajšem času razglasiti.

Posl. dr. Kramar o pan-slavizmu.

Petograd, 26. maja. Urednik »Birševske Vjedomosti«, ki se je peljal avstrijskemu poslancem do Gačine naproti, je imel razgovor s poslancem dr. Kramarem, ki je rekel: »Stari panslavizem se je preživel. Novi panslavizem nima nič bojevitega napram drugim narodom na sebi. Slovani se morajo zavedati, da ideja njihovega združevanja in sredstva k temu, namreč kongresi, ne morejo imeti političnega, temuč le čisto kulturni značaj. Kardinalno vprašanje kongresa je brezvomno polsko. Rusko-poljski odnosaji se morajo urediti, ravno tako srbsko-hrvaški in srbsko-bolgarski.«

Gospa Maroltova je sama kljubovala celi množici. Stala je na pragu, roke optri ob boki in jezikala, neprestano, nepretrgoma, v eni sapi. Kakor udarci z bicem so padale njeni besede, vsaka zase krvavo žaljenje, kar je ljudi razvremalo tako, da so vsi podivjali. Bila je to strahovita ura in gotovo bi se bila zgodila nesreča, da ni Kompare še pravočasno pripeljal orožnikov.

Ti so kmalu napravili red. Prepričali so se tudi, da so vse razširjene govorice neutemeljene. Zaslivali so strica Antonia na dolgo in široko in spoznali, da se ne mara še izpovedati, ker misli še nekaj let živeti, in da ima tudi še vse svoje premoženje v rokah. Ko so orožniki to naznali razburjeni množici, tedaj so se odprele vse zatvornice čeznaravne zgovornosti gospe Maroltove in vsula se je taka ploha žaljenj na zbrane ljudi, da so morali orožniki z bodali braniti življene gospe Maroltov.

Blazna togotost, ki je ta dan imela gospo Maroltovo v oblasti, je bila celo za njene žive prevelika.

Po odhodu množice se ji je začel naenkrat zapletati jezik, noge so se ji šibile in padla je brez zavesti na tla. Zadela jo je kap in umrla je še tisto noč.

„Veleizdaja“ v Črni gori.

Cetinje, 26. maja. Včeraj se je pričela obravnavava o znani veleizdajski zaroti. Sodniki, zagovorniki, obtoženci in orožniki so prišli v narodnih nošah, le poročevali raznih časopisov z Dunaja, Zagreba, Belgrada itd. so v evropski noši. Obtoženih je 50 oseb, od katerih je na vzočih 20, med njimi tudi bivši ministri predsednik Radović, bivši ministri Ivanović in Gjurović in Rajčević, zdravnik dr. Marušić in neki častnik. Ostalih 30 obtožencev je v inozemstvu. Glavni obtoženci so tiskar Rajković, posl. Gjulapić in dijak Vojvodčić, ki so obtoženi, da so vtihtapili bombe, da bi izvršili atentat na knežjo palačo. Kot »corpora delicti« leže res na mizi steklenicam podobne bombe. Obtožnica je zelo dolga. Obtoženi so se vedli takoj v začetku obravnavne nemirno. Ker je dal predsednik odvesti dijaka Vojvodčića nazaj v zapor, skočili so vsi obtoženci pokencu ter začeli kričati, nakar je dal predsednik vse odvesti v zapor. Zaslišan je bil letnik Rajković, ki je zgrevano izpovedal, kako je zašel med zarotnike v Belgradu ter odšel od tam z bombami na Cetinje, kjer jih je — izročil obtožnici.

Dogodki v Macedoniji.

Sofija, 26. marca. V merovalnih krogih so začeli zadnje čase opažati, da se srbske in grške propagande združujejo proti bolgarskemu elementu v Macedoniji. Grški poslanci v Belgradu, Argyropulo, je baje le zato odpoklican, ker ni hotel obnovljati novega grško-srbskega kurza proti Bolgom. Nadomesti ga poslanik v Sofiji, Zalakosta, ki ni nakanjen Bolgom.

V Solunu pričakujejo v bližnji bodočnosti atentatov, ker je prišlo iz Grške 28 teroristov z orožjem in bombami.

Punt v Maroku.

Pariz, 26. maja. Sultan Abdül Aziz je rekel napram francoskemu dopisniku, da ima njegov brat Mulej Hafid le zato tolike uspehe, ker pridiguje sovraštvo proti Evropejem in prazno izmišljotino, da se je sultana prodal kristjanom. Po sultanovem mnenju je nastala vsa maroška kriza zato, ker ljudstvo ne mara civilizacije, dočim smatra sultanov civilizacijo za potrebo. Muzej Hafid je baje rekel svojim zaupnikom, da se hoče na vsak način bo-

LISTEK.

Stara devica.

Povest; spisal K. Oblak.

(Dalje.)

Na vinu kuhanja zelišča, s katerimi je stric Anton preganjal svojo naduho, niso nič pomagala. Zdravstveno stanje strica Antona je postajalo vedno slabše, njegova sitnost pa vedno večja. Ker razen Fanike ni hotel nihče priti v njegovo sobo, je svojo sitnost stresal nad svojo požrtvovalno postrežnico. Trpinčil je Faniku tako, da je le z največjo težavo prenašala njegove nadlage. Imela je trenotke, ko je hotela kar pobegniti, bodisi kamorkoli, da, celo trenotke, ko je mislila, da stori najbolje, če si konča

jevati s Francozi; ako ne bo šlo drugače, bo dal nekaj Nemcev pomoriti, da bo privabil v Maroko te francoske tekmece.

Dopisi.

Iz Gradača. (Veselica ženske družnice družbe sv. Cirila in Metoda v Gradaču). Po daljšem odmoru zopet enkrat prav lep in zabavne večer. Kdor ve, s kakimi težkočami se mora v Gradaču pri prireditvah zabav in veselic računati, mora biti ženski podružnici iz vsega sreca hvaležen za to, kar nam je 23. t. m. nudila. Pri koncertu so to pot imele dame prvo besedo in tako je prav. Dobro izvežban ženski zbor je pod vodstvom gospoda iur. Bogataj pokazal, da gre tudi brez pevecov. Altistinja gospica Hermann, ki je s finim čutom pela dve Zajčevi in eno Nedvedovo pesem, je žela burno pohtalo. V gospodu pl. Joaneliju smo spoznali violinista z izbornim teknikom. Vse koncertne točke je razumno spremjal gosp. iur. Bunc, ki je dodal h koncu še Mozartovo f-dur-sonato. Koncertu je sledila enodejanka »Dve tašči« zelo dobro naštudirana in še boljše igra na. Kompliment režiji in vsem igralcem, zlasti pa Dobrinskej in dr. Živcu. zadnji je bil res občudovanja vreden. Po igri so se zavrteli veseli parčki v animiranem plesu, ki je seveda trajal do rane zore. Kakor rečeno, je bil lep večer, obenem rendezvous graških Slovencev vseh slojev in ženskih podružnica si smečestiti, da združi pri svojih prireditvah raztreseno naše slovensko občinstvo k taku lepi zabavi.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. maja.

Dr. Frank pred ljubljanskim sodiščem. Veliko pozornost vzbuja pravda, v katero je zapleten voditelj hrvaškega katoličanstva dr. Frank. Padel je v roki pobožnih kranjskih duš, in te so ga pritirele pred naše deželno sodišče. Nasprotnik mu je odbornik »Ljudske posojilnice«, g. Kauschegg in od dr. Franka bi radi mandat 15.000 K. Pa kako ga je spraviti pred avstrijskega sodnika! Naši zakoni dopuščajo, da se pred našimi sodišči smejo tožiti tuji podaniki, ako imajo pri nas kaj premoženja. Tako premoženje je g. Kauschegg — gotovo na svet svojega odvetnika — na tale prefričani način ustvaril. Obrnil se je do »Ljudske posojilnice«, da je pisala dr. Franku za nekatere pojasnila iz zemljiške knjige v Zagrebu. Ta pojasnila je dobila, a dr. Frank je zanje zahteval 6 krov. »Ljudska posojilnica«, katera se je v to zlorabiti dala, je ostala znesek 6 krov dolžna, a dr. Frank je dobil tožbo, v kateri se je g. Kauschegg skliceval na premoženje, katero leži za dr. Franka pri »Ljudski posojilnici«. Tako je prišel dr. Frank pred ljubljansko sodnino: mož je prav delo gledal in nič ni bil prav vesel svoje zaloge v kasah »Ljudske posojilnice«. Tem manj, ker tisti, ki so se smejali, prve čase niso bili na njegovi strani. Včeraj je bila v tej zadevi že druga razprava, in pravniki so kaj radovno pričakovali, kako bo sodilo sodišče. Pri koncu se je smejal dr. Frank, ker se je dejelno sodišče izreklo za nepristojno. Pri tem je opozarjal na dvoje: prvič, da nikakor ni dopustno, da bi se zakon na ta način oslepil, kakor se je poskušalo, drugič pa, da znesek 6 K še ni premoženje. Sedaj pričakujemo odločbe druge stopnje, pred katero se bode g. Kauschegg, ki ima tudi stroške plačati, na vsak način zatekel.

Zavod sv. Marte. Poroča se nam: Kakor znano, ima društvo sv. Marte v Strelških ulicah svojo hišo. Culo in pisalo se je že mnogo zanimivega o tem zavodu. Vobče se misli, da zahajajo v zavod samo služkinje za tiste dni, ko so brez posla, a resniča je, da neka dekleta stanujejo v zavodu po več mesecih. Seveda plačujejo stanarino. Vprašanje je le, kako morejo cele mesece privatizirati in če nimajo prihrankov, kje in kako si zaslužijo denar. Pravila tega zavoda določajo, da morajo vse članice, ki prenočujejo v zavodu, biti ob 9. uri zvečer doma. Toda dostikrat je še pozno ponoči videti nekaj teh mlajših žensk v mestu, včasih tudi s spremstvom. Med zavodom in med sosednjim hišo je zid, ki je že na pol demoliran, ker hodijo mlajše članice sv. Marte pozno domov ter se plazijo čez ta zid v zavod, ker so vrata zaprta. Če ne bo konec temu ponočemu poskakovanju čez zid in plazenu po sosednem vrtu, se zna enkrat kaj ne-ljubega primeriti. Klerikalci, ki isčejo telovadkinj za svojega »Čuka«, pa svetujemo, naj jih gredo takrat v zavod sv. Marte. Tam debe takat, ki zna jo izborno čez zid poskovati.

Kratek odgovor dr. H. Tumi. V »Rdečem Praporju« se je razkora-

čil dr. Tuma in širokoustil, da: v Trstu noči prevzeti avtorstva za dopis iz Trsta z dne 4. t. m.; vsi indignirajo (!) in odklanjajo od sebe napoklicene laži (!), savijanja (!) in obrekovanja (!). Saperlot, se je odrezal »sodrug« dr. Tuma na naš članek! Torej v Trstu ni hče noče sprejeti avtorstva, v si indignirajo in odklanjajo laži itd.! Kdo pa so tise »v si in «nihče«? Dr. Tuma se dela grozno imenitnega! Kdo vraga pa se tepe v Trstu za dr. Tumo? Nam je znano, da je našel dopis v »Slovenskem Narodu« v Trstu popolno priznanje. Vsi tisti rodoljubi (— sočiji pridejo tudi še za njimi!) —, ki so imeli priliko dr. Tuma poznavati, v si odobrujejo dopis iz Trsta. Marsikdo priznava, da je bil dopis oster, toda resničen in — z a s l u z e n . Kaj pa si dr. Tuma domišljuje, da bo preobračal kozolce, a da ga bodo pustili lepo na miru? Dr. Tuma je pisal v Trstu narodnemu prvaku dolgo klobaso, pritoževal se, da ga napadajo po »Narodu« in natovoril v pismu toliko neslanosti, da se je grohotil. V s a k d o , ki je to čital. Zdi se, da je dobil dr. Tuma tudi tak odgovor iz Trsta. To se torej tisti »vsi«, ki so se mu grohotili! Dr. Tuma polni zdaj predale »Delavskega Lista«. Včasih je ves list poln Tumovih neslanosti in impertinenc. Dr. Tuma ima namreč grozivo dobiček. Sest let je popolnoma počival in je bogat mož in ima v pisarni dva napredna koncepcija, ki mu s svojim imenom veliko koristita. Torej lahko pisari za »Delavsko List« v Trstu. Pisari, ker se pripravlja za preseleitev v Trst, kjer prevzame vodstvo socialne demokracije, spodi Kopča in druge take možake, ako ne bodo plesali po njegovi volji, — in se pripravi za naskok na Rybařev mandat. Che appetito!

Udeleženč in sotrudnikom kranjskega jubilejnega sprevoda, s katerimi sem bil že v dogovoru in vsem onim, ki so se pri meni javili, naznjam, da je umetniško vodstvo in uredbo kranjskega sprevoda, ki je bilo od centralnega komiteja na Dunaju poverjeno klubu slovenskih umetnikov »Sava«, prevzel kranjski odbor za slavnostni sprevod, da nimajo oni več nikake obveznosti mejni nasproti, in naj blagovolijo stopiti v dotiku z omenjenim odborom. Obžalujem, da sem jih z najboljšim namenom spodbujal k sodelovanju in pripravl nekatere še celo v gmotno škodo; prosim, naj mi to blagohotuo odpuste. Rihard J a k o p i č.

»Slovenec« in resnica. In zopet je razkril naš dični »Slovenec« novo izdajstvo graških slovenskih dijakov, in še celo kakšno: »Tabor« in »Triglav« sta se udeležila pretečeno soboto — po poročilu »Slovenca« namreč — oficialno in korporativno nemškega protestnega zborovanja proti klerikalcem v Industriehalle. Ker so na tem shodu govorili razni poslanci à la Wolf in ker je shod brzjavno pozdravljen tudi ministra Derschatto, je »Slovenec« takoj v pondeljkovi številki razkril senacionalno vest, da so ti preklicani »Taborjani« in »Triglaviani« v zvezi z nemškimi ministri in poslanci in da so s tem učinili seveda grozivo narodno izdajstvo. Ta vest, debelo tiskana na uvdrem mestu, je ravno primerna laž za »Sloveneve« backe, kajti verjeli jo bodo vsi; morda jo verjamejo celo uredniki »Slovenca« sami, aka že eo ipso niso prepričani, da se njihov graški dopisnik, kateri je bil po poročilu »Slovenca« na omenjenem zborovanju kot »špicel« po zasljuženju pretepen, pri vsaki besedi dvakrat zlaže; kajti, bogme, v vseh »Slovenčevih« poročilih zadnjega časa nismo našli ene nepočaene resnice: Kdo je tukaj potegnjen, ali uredniki lista ali pa »Slovenčevi« bračni, tegova ne vemo; po dopisniku sodeč, bi rekli, da oboji. — Pa k stvari! Umetno je, da se nista niti »Tabor« niti »Triglav« udeležila zgoraj omenjene protestnega zborovanja; ne po deputaciji, ne oficialno in ne korporativno. Jasno je tudi zakaj ne: bil je to nemški shod, kamor mi ne spadamo. A to povemo »Slovenec«: če bi se bili udeležili shoda, bi se tega ne sramovali povedati in ne bilo treba še »Slovenec« te novice iznajti. Ali nismo se ga. Če kdo ne veruje, podamo mu zato še bolji dokaz: Ravno isti večer in ob isti urri se je vršila v Gradaču veselica ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda, in glejte — Taborjani in Triglaviani so bili pri tej veselici oficialno in korporativno zastopani. Videli smo predsednike obeh društev, vse odbornike, člane itd. — Kako je to, reje mogoče, naj bi bili vsi ti obenem tudi v Industriehalle. Ali se je mora zgodil čudež? Seveda, če bi bil »Slovenčev« dopisnik ali pa kdo izmed klerikalnih študentov navzoč pri oni veselicami, bi se morda ne upatala gospoda sedaj tako lagati. A nikogar ni bil, čemur se pri znani takati klerikalci proti družbi sv. Cirila in Metoda seveda ne čudimo. Sicer jih pa, mimogrede povedano, tudi

ne rabimo, kajti med poštene ljuditaki lažnici ne spadajo. — Zdi se nam, da je klerikalni dopisnik bil na shodu v Industriehalle res strašno tezen, tako, da je videl taborjanske in triglavanske strahove tam, kjer jih ni bilo. Ali pa je vedoma lagal, kar smatramo za verjetnejše. Klerikalci smo poizvedeli, je bilo pač nekaj neklerikalnih Slovencev doli na shodu, a ti imajo ravno tako pravico iti k shodu poslušati, kakor slovenski klerikalci, med katerimi je bil na primer tudi gospod absolut. fil. Rožič; samo da opravljajo klerikalci pod pretvezo, da poslušajo, posel spiceljnov in denuncijantov in potem lažnivih dopisnikov. Izrecno pa izvazmemo seveda gospoda absolut. fil. Rožiča, o katerem kaj sličnega trditi ne moremo. Klerikalci smo informirani, sta poslali prizadeti društvi »Slovenec« tozadeven popravek; radovedni smo, če ga priobči.

Skofovo desetletnico je »Slovenec« praznoval, kakor pravi, že lažni. Tako praznovanje je nekaj novogade. Obljetnica kaže dobe se praznuje, ko je število določnih let že m i n u l o in ne kadar se šele začenja. Ali je ljubljanski škof praznoval obletnico takoj prvi dan, ko je nastopil svojo skofovsko čast, Klerikalce je sram, da so pozabili, da praznuje škof Jeglič letos svojo desetletnico in da se opero, se pa tako neumno izgovarja. »Slovenec« je v takih rečeh res lahko vedno eno leto pred nam!

— »Slovenec« grozi.

Kadar so naši klerikalci prav jezni, začno groziti. Nedeljski pešizet ljubljanskega »Sokola« v Škofje Loko silno peče »Slovenec«, ker so bili izletniki, ki jih je bilo do 50 in ne 12, kot trdi »Slovenec«, povsod prijazno pozdravljeni. »Slovenec« grozi, da bo nahujskal »naše dobro verno katoliško ljudevstvo«, da bo s koli napadlo »Sokol« in da ti na deželo ne bodo smeli nikoli več. Ta grožnja nasiča prav nične vznemirja. Mimogrede vprašamo, če klerikalna kultura obstoji samo v pretepanju? Uspehi »Slovenčevega« hujškanja so tako minimalni, da se morajo klerikalci zjokati, da tako malo dosežejo s tem sredstvom. Kmetički ljudevne vidijo v »Sokolih« nikakih sovražnikov, kakor bi jim jih rad naslikal »Slovenec«. Ako bi se pa res kdaj kod pripetilo, da bi klerikalci »Sokole« napadli, jih pa tu di povemo, da se »Sokoli« prav gotovo ne bodo dali pobiti. »Sokol« je delal izlete na deželo, kadar je hotel in jih bo delal, kadar se mu bo zljudilo. Zato ne pojde vpraševati in prisjeti klerikalcev. Ce pa sentviška cerkev stoji tako blizu ceste, da se s telesi sliši trobentanje vanjo, pa »Sokoli« nič ne morejo. Naj je kaplan Zabret postavil dol za železnicu k škofovim zavodom! »Sokoli« so doslej še vedno trobili na svojih izletih in tudi bodo, o tem naj si bo klerikalna gospoda kar lepo na čistem. »Slovenčev« vedno drgrena je ob vsak sokolski izlet je pa dokaz, kaki sovražniki sokolstva so naši klerikalci, ki bi ga najraje pomandrali v tla. Pa naj gledajo, da njih telovadnim odsekom ne zapoje v kratkem mrtvaški zvon!

— **Gospod Volta,** ki se je podpisal kot blagajnik »Gospodarske Zvezze« nam je poslal ta-le popravek: »Z ozirom na včerajšnjo notico priobčeno v Vašem cenjenem listu pod naslovom »Tolovajski napad klerikalcev« prosim da na podlagi § 19. tiskovnega zakona priobčite na zakonitem mestu in v zakonitem času na slednji stvarni popravek: 1. Ni res, da sem se jaz udeležil napada na g. Kržiča. 2. Ni res, da sem ga jaz udaril ali se ga sploh dejansko lotil. Res pa je, da me ob času, ko se je omenjeni napad baje izvršil, ni bilo na lici mesta.« Ne vemo, v koliko odgovarja ta popravek resnici, zato prijavljamo o tej stvari dopis, ki se glasiti tako-le: Snočni »Slovenec« priznava, da so telovadci »Slovenčevi« skrščanski socijalne zvezze napadli tajnika pevskega društva »Ljubljanski Zvon« g. Frana Kržiča za prisilno delavnico, samo rad bi stvar nekoli ublažil. V začetku pravi, da je pri nas vse izmišljeno in zlagano, potem pa pripoveduje o »rabuk«. Pravi, da Volta ni bil zraven. Kržič trdi, da ga je čisto natanko spoznal in je tudi verjetno, da je bil ta mož pri napadu, ker je v nedeljo popoldne z dvema klerikalnima trobentacema ves čas hodil skupaj. Da so klerikalni napadaleci uprav tolovajsko delali s Kržičem, priča to, da ima ta roko v bolnišnici tako silno oteklo, da mu je zdravnik ne morejo preiskati in morajo čakati, da se splahni. Ni bila stvar tako nedolžna, kakor bi jo rad predstavil »Slovenec«! Klerikalni čuki odobravajo ta napad svojih tvarišev in škofov pisar P. je povedal, da je bil Puc, tajnik zvezre čukarskih odsekov, tisti, ki je najbolj nabijal Kržiča. Naj si »Slovenec« ne domisljuje, da bodo napadalci odšli zasluženi kazni!

— **Lurški romarji** so prišli do novih brez čudežev. Peljali so bili s seboj par bolnih, da bi ozdravili; toda vrnili so se taki, kakor so šli, če ne

je slabši. Nad Slovenci se ni hotel zgoditi nikak čudež, čeprav sta bila ž njimi sam škof Jeglič in stric sv. Duha Johann Susteršič. Po farovških listih so postali nekam tih o čudežih. Pa tudi ni dosti ljudi več, ki bi verjeli v čudeže. In kakšen lurški romar bo tudi govoril resnico! — Lurške romarje pa je škof Jeglič tudi napumpal za svoje škofovske zavode. V Luzernu je nagnal svoje duhovnike, da morajo spomniti verne romarje na 10letnico njegovega škofovanja. To se je zgodilo in škof je obral romarje za vse, kar so še imeli na razpolago. Oskubeni in brez čudežev so se vrnili revezli domov.

— Za slovansko šolstvo. V nedeljo 24. t. m. je bil v Podjebradih na Češkem velik manifestacijski shod, ki so se ga udeležili zastopniki vseh avstrijskih slovanskih narodov. Na shodu se je razpravljalo o slovanskih zahtevah glede šolstva v Avstriji. Shoda so udeležili: slovenska poslanka Alojzij Štrekelj in prof. Matko Mandić, hrvaški saborski poslanec Stjepan Radić, profesorj luvškega vseučilišča dr. Dnjestranski in dr. Kolessa, prof. Taborsky in češki poslanci prof. J. V. Hrasky, dr. Baxa, J. L. Čech, dr. Drtina, Dvořák, Rychter, Velich in dr. Bulin. Od poslancev dr. Kramača, Ivana Hribarja in dr. Hlibovickega so došle shodu oprostilne brzjavke. Za predsednika zborovanja je bil izvoljen drž poslanec prof. J. V. Hrasky. Glavni govornik je bil drž poslanec prof. dr. Drtina, ki je v obsirnem, krasnem govoru utemeljeval zahteve slovanskih narodov, da jim država ustanovi potrebne učne zavode od ljudske šole doli pa gagori do vseučilišča. V imenu Slovencev in Hrvatov so govorili poslanci Mandić, Štrekelj, Radić in modroslovec Lah, v imenu Malorusov vseučilišča profesorja dr. Kolessa in dr. Dnjestranski, v imenu Čehov pa poslanci dr. Bulin, Rychter, Čech in dr. Baxa. Na predlog predsednika prof. Hraskega se je končno sprejela resolucija, v kateri se zahteva: za Ruse v Galiciji in Bukovini ustanovitev državnih šol za analfabete, učiteljišč, poljedelskih, trgovskih in obrtnih šol, gimnazij, razdelitev gališkega dežela šolskega sveta v dve sekciji — poljsko in rusko in ustanovitev samostojnega ruskega vseučilišča v Lvovu; za slovenski in hrvaški narod v avstrijski državni polovici: pomnožitev slovenskih ljudskih šol, ustanovitev meščanskih in obrtno-nadzornih šol, učiteljišč, poljedelskih, trgovskih in obrtnih šol, gimnazij in realk z izključno slovenskim učnim jezikom; glede jugoslovanskega visokega šolstva: veljavnost na zagrebškem vseučilišču položenih izpitov v Avstriji, ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani in samostojnega jugoslovanskega tehnico - obretnega centra v Trstu; za Čehe, pa: ustanovitev manjšinskih šol na Češkem, Moravskem, Nizje Avstrijskem in v Šleziji, pomnožitev srednjih šol, izpolnitve akademije znanosti, čeških tehnik v Pragi in v Brnu, ustanovitev vseučilišča v Brnu, visoke rudarske šole za živinozdravništvo.

— **Nemška ljudska šola v Vojniku pri Celju.** Piše se nam: Na tri razredni ljudske nemške šoli v Vojniku ste razpisani mesti učitelja in učiteljice. Ob tej priliki vabijo po nemških listih Nemcev in kompetovanje teh služb, češ, kako lep kraj je Vojnik, kako naklonjeno je prebivalstvo šoli ter — kar je glavna stvar — kako malo otrok je v vsakem razredu te šole! To slednje pa prav očividno kaže, da je nemška šola v Vojniku posili šola, katera je sicer tako dobro učiteljiščo, kar se teče javnosti, zato pa rujejo sedaj proti enemu sedaj proti drugemu na vse načine; pri tem Nemcem prirojenem podplohovanju jim gre urednik opatijske »Kur und Badezeitung« na roko. Pri vsaki priložnosti, če se je zbral le par tistih židovskih ali pa nemških glavie skupaj, že poje v svoji »novini«, če se sme tako imenovati, slavo in hvalo in dela iz bolhe medveda. Tako dela tudi edno reklalo vedno za nemško gasilno društvo v Opatiji in mu poje slavo tudi sedaj o prilikih ognja v Voloski, katerega

in morska fauna. Po našem mnenju bi bilo pa še lepše, če bi za ti dve italijanski barki privezali Kreila za ušesa, ki gotovo ne bi delal slabe figure. Mi mu samo priporočamo, da naj le ne zbada preveč z italijanskimi ribiči, ker bi se moglo dogoditi, da pojde iz Opatije lačen in raztrgan kakor je prišel v Opatijo, in da ga bodo morale tiste njegove lepe sestrične (?) hraniti, kakor hrani on nje sedaj. — Obdarjen postajenacelnik. Gospod Ludvik Kebat, postajenacelnik Matulje-Opatije, je dobil te dni od princea in princenje Windischgrätz prekrasno iglo z diamanti in kruno za točno vodenje na postaji Matulje - Opatija. Gospodu Kebatu, ki je naš rojak, najiskreneje čestitamo! — Tuji v Opatiji. Opatijo je obiskalo od 1. septembra 1907 do 20. maja 1908 22.955 oseb, od 14. do 20. maja jih je prišlo 359, a 20. maja je bilo v Opatiji nastanjenih 1755 gostov. Letos koncem aprila je bilo v Opatiji nastanjenih 1757 gostov več (21.440) proti istemu času lanskega leta (19.683). Dohodkov na zdravilišči in godbeni pristojbini je bilo radi večjega števila gostov za 15.510 kron več (90.979) proti lanskim dohodkom istega časa (74.569).

Grožno uboštvo v Opatiji ali sad nemške vzgoje. Iz Opatije se nam poroča k včerajnjemu poročilu: V nedeljo pozno zvečer je bilo v gostilni »Ogris« v Opatiji zbrano pet še mlakozobnih mladencov, ali pravzaprav pet nedoraslih pobičev, ki so vsled slabе vzgoje sposobni za vse. Ti so bili Viktor Brieger (17 let star), Gottfried Brieger (15 let star), Hämersan Joh. (18 let star), Edelmann Leopold (17 let star), Hämersan Peter (16 let star). V njih bližini je sedel v celi Opatiji znani kot najmirnejši mladenci 20letni tpetnik Dušan Hadžič, Srb in njegov priatelj Josip Godina. Imenovanih pet evetlic, iz nemškega vrta potorganih, znajoc, da sta dotična dva Srba, je počelo zbadati in psovati prvi narodnosti, katere sta onadva, toliko časa, da sta Hadžič in Godina vstala, ne meneč se za brbljanje mlakozobcev in odšla okoli 11. ure ponoči proti domu. Ko sta došpela do vile Stauzi, pojavili so se pred njima naenkrat imenovani paraglavci in navale na nju. Josipa Godina podero na zemljo, in ko se je Hadžič obrnil, da bi branil svojega priatelja, zaleti se proti njemu 17letni Viktor Brieger in mu zabode 6 cm široko bodalo s tako močjo naravnost v sreči, da se je Hadžič zgrudil takoj mrtev na zemljo. Ljudje, ki so ravno prišli mimo, so priskočili in obkolili razbojnike, dokler ni priheta pozvana policija, spravila to mlado nemško razbojniško drhal na varno; mrtveca so prenesli v osrednjo policijsko stražnico, kjer se je odigral še en tragičen prizor. Ko je Hadžičev brat zagledal pred seboj mrtvega brata, padel je na njega, ga objemal, poljuboval in ga kljal po imenu, da se je človeku, ki ima le nekoliko poštenosti, trgalo sreči, ob tem žalostnem sestanku živega in mrtvega brata. Kar je bilo pa najgroznejše pri tem prizoru, je bilo pa to, da se je bratu zmešalo in so ga morali še isti večer peljati z rešilnim vozom v reško bolnišnico. Mrtveca so prepeljali na opatijsko kopališče v mrtvašnico. Skoraj neverjetno, a le resnično vse to. In kdo je vsemu kriv. Vedno le naše c. kr. oblasti, katere so gluhe, kadar se predлага, da naj tega ali onega izženo. Poglejmo morile! 17letni fant in njegov 15letni brat, kakor tudi obedih oče, izgnani so bili odgonškim potom iz Gradea, gotovo ne radi malih stvari! Poglejmo Hämersanne, sami mladenci, ki imajo že precej delikov na svoji grešni skozinsko nemški duši, in nič bolji Edelmann! To je roba, ki bi spadala že zdavnaj za železna vrata. A oni (in še je veliko število takih v Opatiji) od povsodi izgnani, so prišli v Opatijo, ker že nikjer drugje nimajo obstanka, in tu prično svojo — karijero zopet od početka in tu se drže varne. Zakaj? Zato ker so obiskivali in napolnili nemško šolo v Opatiji in zato, ker govore blaženi jezik civilizirane nemške države, in zato jimi tudi naše c. kr. oblasti pri vsaki priliki za njih hudobna dela gledajo skoz prste. Pri vsem tem se pa seveda ne premisli, kaj bo iz Opatije, če se vgnezdi ta civilizirani nemški mrčes v Opatiji. Pri tem se tudi ne misli, kakšni razbojniki bodo taki mladenci, ki se že v svoji mladosti ne prestrašijo dvigniti bodala in ga nedolžni žrtvi zariniti v sreči, še ko dorastejo in ko drugo svojo šolo po parletnem zaporu zapuste. To bodo tolovaji in grabežni morile! Zato proč ž njimi! Opatija naj se že enkrat pre takimi človeškimi izmežki, ki so bili že od povsod izgnani, očisti, dokler je še čas, ob prvi žrtvi teh komaj šoli odraslih tolovajev. Opatijski Nemci z vašim židovskim vodjem na čelu, stavite to rožico na prsi in recite: **To je naš sad, to je plod naše civilizacije!** A široka rana ubo-

gega Dušana naj vam vedno lebdi pred očmi, dokler ne bode osvetena. **Ponočno razgrajanje po tržaških ulicah.** 123 aretovanj v enem tednu. Piše se nam iz Trsta: Leto bo sedaj temu, kar je ravnatelj tržaške police izdal strogo ukaz, da se ima aretovati vsakega ponočnega razgrajanca. Misil je, da tako pride v okom ponočnemu razgrajanju pijancev. A da ni tega dosegel, dokazuje število razgrajev, ki so aretovani od nedelje 17. pa do sobote 23. t. m. ponoc. To število znaša vsega skupaj 123 njih, in sicer: v nedeljo 21, v ponedelje 14, v torek 17, v sredo 15, v četrtek 22, v petek 15 in v soboto po noči 19 njih. Kakor se vidi, tržaška policija žanje plevel, mesto da bi ga izpušila. Da povemo jasneje: V Trstu je bilo lani, v dobi, ko je bila izdana gori rečena stroga odredba o aretovanju razgrajev, v Trstu točno 955 raznih pivnic: krčem, gostilen in restavracij, izvzemši žganjarne, ki so morale že prej biti zaprte ob 8. uri zvečer. Obenem z ono odredbo je pa bila izdana tudi odredba, da ne smejo biti krčeme nižje vrste odprte preko 10. ure zvečer. Prošnja mora biti kolkovana (kolek 1 K), a za vsako dovoljeno uro mora krčmar plačati 1 K. In tega določila se krčmari prositi za dovoljenje, da smejo držati odprteto eno ali dve uri preko dolocene 10. ure zvečer. Prošnja mora biti kolkovana (kolek 1 K), a za vsako dovoljeno uro mora krčmar plačati 1 K. In tega določila se krčmari seveda v najobilnejši meri poslužujejo. Krone, ki jih oni plačajo za takovo dovoljenje, gredo v prid mestne ubožnice. In to je lepo in dobro, a kar ni dobro in lepo, je to, da se na ta način ohranjuje ponočno razgrajanje pijancev. Za mestno ubožnico je dolžna skrbeti občina, in ta bo za ubožnico poskrbela tudi brez onih kron, ki jih plačajo krčmari v svrhu, da smejo svoje krčme držati odprtje dlje časa v noč, da imajo tako pijanci priliko se ga tako napiti, da potem pozabijo na vse najstrožje policijske prepovedi in da včasem tem prepovedim ponoči prepevajo in razgrajajo po ulicah. — Pa je še nekaj, ki je vredno, da tržaška policija vame v pretres: Tatovi — ki jih je v Trstu žalibog toliko, da prehajajo iz Trsta celo v Ljubljano, v Zader in na Dunaj (glej slučaj Koren - Arzon-Jedrejčič) — ti tržaški tatovi dobro vedo, da tržaški policeji aretirajo in odvedajo na policijo vsakega, ki po noči prepeva po ulicah. In ni li mogoče, da se oni poslužijo tega sredstva v svrhu, da oddaljijo policeja od kakega kraja, kjer hočejo oni vlotiti in potem pokrasti? Čisto lahko: Eden njih se da aretovati radi petja. Redar ga seveda aretuje in odvede najprej na redarstveno stražnico, od katere je on (redar) odvisen, a potem na policijo. Pri tem izgubi redar najmanje poldrugo uro časa, a ves ta čas ni nikogar na njegovem mestu, kjer lahko tovariši aretovanega razgrajaca vlonjijo v kako tamnoščjo trgovino in pokradejo. — Ne, gospod: »Il troppo storpio« pravi neki italijanski pregor, ki bi se dal prevesti na slovensko: »Kar je preveč, je škodljivo!« Raje manj dovoljen krčmarjem, da smejo držati odprtje svoje beznice preko dolocene ure, pa bodo imeli redarji mnogo manj opravila s pijnanci ter bodo lahko posvečali več pažnje čemu drugemu, ki je tudi več pažnje ne le vredno, ampak potrebno.

Iški Vintgar. Piše se nam: Med slovečimi tesnimi na Kranjskem bi morale eno prvih mest zavzemati dolej še malo znane divjeromantične, skoro 9 ur hoda dolge tesni ob Iški. Vsi oni, katere je doslej slučaj zanesel v to divjo krasoto, samega strmenja ne morejo prehvaliti te na mnogih krajih romantične tesni. Nebroj slapov, vodopadov na obeh straneh, strmih, visokih pečin. Globoko med ozko strugo pa drvi in šumi bistra Iška naprej po slikoviti dolini. Med skalovjem rase rododendron; ob pečevju druga alpska flora; visoko po strmih čereh borovci, smrečice in drugi lesovi; v kristalno čisti vodi pa plavajo plemenite postrvi; oba bregova sta razorana in se raztegjeta v mnogo postranskih tesni z drugimi pritoki; čim bolj proti izviru (pri Lužarjih) tem ožja in bolj divja; proti barju nizdoli pa vedno prijaznejša in širša je soteska, ki bi se upravičeno smela imenovati Iški Vintgar. Doslej je preiskana soteska vsaj deloma do slikovitih »Krvavih peči«. Izletnikom se za sedaj priporeča le izlet od Iške vasi do Vrbice (pod Ustjem, pritok Zale), od tod je eventualno kreniti na zgorenjo pot na »Krvave peči«, potem dalje čez Rob v Velike Lašče, oziroma levo čez Kurešček, Golo na Željimlje in postajo Škofeljco.

Odkod je besega »lohača«? Ob cesti med trgom Planinam in selom Strmcem na Notranjskem, prlično na sredi pota, se nahaja neka ograda, kojo gospodar imenuje »lohača«. Po nekaterih vaseh na Notranjskem si-

cer izgovarjajo n. pr. ohenj, mesto ogenj; Tominec pravi: hor' pa dol tam hör' itd! Vendar pa tu ne gre misli, da bi se beseda izvajala od log-ača, -log, -a, die Wiese, Au. Kajti kraj, kjer se nahaja navedena pošest, je kraški, kamenit svet in ona njiva ali njih več je ograjena s suhim zidom! Torej ne log. Slovenski jezik ima mnogo ženskih imen s podaljšavo -ača; na pr. koza, kozača (Jurečev Krajavelj!) glava, glavča, žena, ženača, ciza, cizača, rupa, -ača noga, -ača, vse to v pomenu kaj izredno velikega, nerodnega, tudi v porogljivem, zasmehujočem smislu! Po gori navedenih primerih bi se tedaj naša beseda lohača moral preleviti v lehačo, torej neka izredno velika leha-njiva! Te besede Pleteršnikov slovar še nima.

Odlikovanje. Štajerska dežela šolska nadzornika Peter Končnik in Leop. Lampel sta dobila red zelenze krone III. vrste.

Magistratno pom. uradništvo. V petkovi številki je prinesel »Slovenec« pod naslovom »Mestni pomožni uradniki in cesarjev jubilej« notico, v kateri kar na svojo roko v imenu pom. uradništva vprašuje in prosi, da bi se le-teh tudi spomnijo ob 60letnici Nj. Veličanstva. V soboto poslalo je celotupno pom. uradništvo »Slovenec« sledoč izjavo: Podpisani pomožni uradniki izjavljajo s tem, da niso z notico pod gori omenjenim naslovom v nobeni zvezi in le obžalujejo, da se jih zlorablja stakinimi neosnovanimi noticami. To izjavo podpisali so vsi gg. pom. uradniki. Toda vse časti vredni redakterji niso hoteli priobčiti te izjave z jalovim izgovorom: Za nas že zadostuje ta izjava. Ko se je nato zahotel v imenu vseh, da se mora priobčiti ta izjava, odgovoril je gosp. Stefe, da je že dobro in da tak popir že še prav pride za kak namen?! To presegá že višek nešramnosti! Pomožni uradniki bi že storili sami korake, toda, ker vedo, da se jih bo gospod župan gotovo spomnil, jim tega ni treba. G. Štefetu pa povemo odločno, da naj pom. uradnike v naprej kar lepo na miru pusti, ker so in bodo shajali brez nje in njegovega »Slovenca«-častitata! Capito?

C. kr. davkarijaki in depozitni urad v Celju Piše se nam: Ob službenem nastopu sedanjega davkarskega nadupravitelja gosp. Hasenbichla, katerega cenimo kot objektivnega uradnika, smo v cenjenem vašem listu odločno naglašali, da pri tem celjskem uradu zahtevamo, da se tam prisodi slovenščini ono mesto in ona pravica, ki ji gre! A varali smo se! Od tistih dob minulo je že več mesecov, a ostalo je vse pri starem. Slovenščina je še dalje uboga parstka, ohola nemščina pa se slej ko prej oblastno šopiri pri davkariji v Celju. To je skrajno zapostavljanje nas Slovencev! Davkarija celjske obsega ozemlje, v katerem razen peščice Nemcev kompaktno prebivajo sami Slovenci. In v takem uradu imajo danes še samonemški pečat! Kategorično hočemo, da se to odpravi ter pozivamo posebno gosp. državnega poslanca F. Robleka, ki je nedavno v državnem zboru prav umestno interpeliral ravno zaradi preziranja slovenščine v naših uradih, da to zadevno čimpres storí svoje!

Davkoplăcavalec.

Akademija priredi v soboto, dne 30. t. m., ob polu 9. zvečer v veliki dvorani »Mestnega doma« javno predavanje. Predaval bo gosp. R. Pustoslemšek o svojem potovanju po Bolgarskem, Turškem in Mali Aziji. Predavanje bodo ilustrovale krasne, na Dunaju izdelane sklopitne slike iz Carnigrada in Skutarija v Mali Aziji. Poslušalcem bodo na ogled tudi razne barvne slike iz turškega življenja ter turški in grški časopisi. Vstopnina za predavanje znaša 20. V. Dijaki in dijakinja, delavci in delavke so vstopnine prosti.

II. ljudski tabor ali veliko ljudsko veselje priredi, kakor že poročano, v prvej dvorani »Ljubljanskega doma« predavanje. Predaval bo gosp. R. Pustoslemšek o svojem potovanju po Bolgarskem, Turškem in Mali Aziji. Predavanje bodo ilustrovale krasne, na Dunaju izdelane sklopitne slike iz Carnigrada in Skutarija v Mali Aziji. Poslušalcem bodo na ogled tudi razne barvne slike iz turškega življenja ter turški in grški časopisi. Vstopnina za predavanje znaša 20. Dijaki in dijakinja, delavci in delavke so vstopnine prosti.

III. ljudski tabor ali veliko ljudsko veselje priredi, kakor že poročano, v prvej dvorani »Ljubljanskega doma« predavanje. Predaval bo gosp. R. Pustoslemšek o svojem potovanju po Bolgarskem, Turškem in Mali Aziji. Predavanje bodo ilustrovale krasne, na Dunaju izdelane sklopitne slike iz Carnigrada in Skutarija v Mali Aziji. Poslušalcem bodo na ogled tudi razne barvne slike iz turškega življenja ter turški in grški časopisi. Vstopnina za predavanje znaša 20. Dijaki in dijakinja, delavci in delavke so vstopnine prosti.

Slovenski trgovski kongres. Deželna zveza čeških trgovskih gremijev sklicuje za 7. in 8. junija t. l. slovenski trgovski kongres v Prago. Slovensko trgovsko društvo »Merkur« opozarja svoje člane na to zborovanje ter prosi vse dotične člane, ki se bodo tega zborovanja udeležili, da to društvo takoj sporočijo.

Slovenske predstave v Mariboru Člani slovenske drame prirede v »Narodnem domu« v Mariboru tele predstave: Danes, v sredo, »Ob lastnem kruhu«, v četrtek, 28. t. m., Cankarjevo »Pohujanje v dolini šentflorjanské«, v soboto, 30. t. m., Meškovo »Na smrt obsojeni«, v nedeljo, 31. t. m., opereta »Mamzelje Nitouché« in v ponedeljek, 1. junija, »Velika sreča«. Začetek predstave vsakokrat ob 8. zvečer.

Maribor. Izlet k Sv. Urbanu priredi »Slovenec« v Maribor v nedeljo, dne 31. t. m. Zbirališče »Narodni dom« ob pol 2. pop., odhod ob 3/4.; izletnike spremlja pevski zbor. Gostje dobodoši!

vstopnicah so številke, ki veljajo za srečke na živega košturna, ki se bo po sedmi uri zvečer izrežbal Košturna si bo vsakodobno lahko ogledal, ker smo sa gotovo izvedeli, da pride tudi sam na veselico. Naš pirotehnik bo v mraku pričigal lep umetni ogenj in se že zdaj baba, da bo tak, da se bo vse iskrilo in možu lahko verjamemo, ker nikoli ne laže. Začetek veselice ob štirih pop. V nedeljo torej vsi na Koslerjev vrt!

Na blinkoštno nedeljo, dne 7. junija bo birmovanje v Šiški ali večnik pomladanska veselica na Koslerjevem vrtu, katero priredi slovensko delavsko pevsko društvo »Slavec«. Sodelujejo: Popolna »Društvena godba«, »Tamburaški klub« in pevski zbor »Slavca«. Sposed je jasno obširen in zanimiv ter ga priobčimo v soboto.

Izd dopolnilnih volitev »Slovenske Matice« je sledenje: Oddan je bilo 96 glasov, veljavnih 88. Voljeni so za dobo 4 let: Dr. Jak. Sket 88, Maks Pieteršnik 82, Vilibald Zupančič 82, dr. Mha Opeka 79, Jak. Dimnik 78, Fran Maselj-Podlimbarski 74, dr. Fran Mohorič 74, dr. Leop. Poljanec 74, Ant. Koblar 65, Silverster Škerbinec 62; za dobo dveh let pa L. Schwentner 58 glasov. O zborovanju tega tako važnega kulturnega društva je priobčil »Slovenec« le 29 vrstic, dočim ima za vsako brezpomembno malenkost cele kolone prostora!

Rusko akademično društvo »Bukovina« na Dunaju priredi 4. junija t. l. v dvorani gremije dunajskega trgovcev veliko slavnost v proslavo stoletnice velikega ruskega pisatelja N. V. Gogolja. Slavnostna govornika bosta dravni poslanec dr. Markov in predsednik »Bukovine« Za vodstvo!

Akademično društvo slovenskih agronomov »Kras« na Dunaju si je izvojilo za letni tečaj sledenje odbor: Predsednik: agr. Albert Vedernjak, podpredsednik: geom. et. cult. tehn. Dragutin Gustinčič, tajnik: stud. fr. Vojko Koprnik, brigajnik in knjižničar: stud. fr. Ivan Možina, namestnik: stud. fr. Robert Hartman, predsednika: stud. fr. Franjo Špiller, stud. fr. Gustav Hržič.

Družbi sv. Cirila in Metoda so poslali slovenski realci mesečnine za april 16 K 59 v, g. mestni župnik Iv. Vrhovnik pa je izročil 20 K, dobljene stave neimenovanega. — Družbi sv. Cirila in Metoda razpolaga sedež z razglednicami umrlega mecenja Polaka. Zanimanje za te razglednice je bilo veliko, prvi komadi so se razpečevali po kroni. Seveda cena jim je določena, kot drugim družbenim razglednicam. Prepricani smo, da ga ni zavednega Slovenca, ki bi ne želel imeti slike velikega slovenskega rodoljuba Polaka. Naročila na te razglednice sprejema pisarna družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, »Narodni dom«.

Vransko. Cyril-Metodova podružnica priredi v četrtek 28. t. m. izlet na Ceret na Ločico, kjer se bo vršila prava zabava s petjem in godbo. Vsi prijatelji društva se vabijo, da se nam pridružijo.

Družbi sv. Cirila in Metoda je izročil g. Rajko Luckmann dar rodoljubov, zbranih okrog izborna pečenega puksa v gostilni pri Tinčku v Hrastju pri Ljubljani. Dovarovali so gg.: Mat. Dolničar, vinški trgovci v Smartnem pri Ljub

tatvine v svobodni luki v Trstu." V oni notici smo povedali, kako se v tržaški svobodni luki gode dannadan tatvine in smo v svrhu dokaza resničnosti te naše trditve navedli par tipičnih slučajev. Tem slučajem moramo danes dodati še dva: Due 12. t. m. je neki parnik prinesel iz Buenos-Ayres nekaj zabojskih, v katerih je bilo več raznih srebrnih predmetov za tržaški trgovinski muzej. Pošiljatev je bila naslovljena ekspedičijski tvrdki Schenker & Comp. Ta tvrdka je poslala svoje uslužbence po dotične zabojske z ukazom, da jih dajo pregledati na carinskem uradu. Uslužbenci tvrdke Schenker so to res storili, in potem so zabojske prepljali v mesto, v skladisče tvrdke Schenker. Naslednji dan je direktor trgovinskega muzeja, ki je bil obvezšen o prihodu te pošiljatve, odredil, da se preneso zabojski v muzej. Ako so uslužbenci tvrdke Schenker prinesli zabojske v muzej in jih je direktor muzeja pregledal, je manjkal iz njih najmanj tretjina vseh predmetov. — Sedaj o drugem slučaju: Še dne 23. marca t. l. je bil gospod Mariju Parisi, uradniku v Lloydovem skladisču v svobodni luki, izročen omot, v katerem je bilo par debelih, še neobdelanih demantov v skupni vrednosti 5000 kron. Omot z demanti je bil poslat v skladisče nadporočnik Lloydovega parnika "Tebe", g. Rotte. — G. Parisi je mornarju, ki mu je izročil omot, dal in lastnočno podpisal potrdilo, da je omot v resnicni prejel. Dne 20. t. m. je pa dospela Lloydovi družbi reklamacija po enem omotu z demanti. No, omota ni nikjer več. G. Parisi trdi, da se ne spominja, kam in komu ga je dal v shrambo. Upravni svet Lloydove družbe je pa prijavil g. Parisiju, da smatra njega odgovornim za ta dogodek in da bo moral on plačati onih 5000 kron.

Porečne razprave v Gorici se pričajo v ponedeljek. Določenih je 6 razprav. 1. junija proti K. S. Bergdanu radi tatvine. 2. junija proti "Gorici" radi žaljenja časti potom tiska (tožijo 3. riemberški učitelji). 3. junija proti A. Miloccu radi zlorabe uradne oblasti. 4. junija proti "Soči" radi žaljenja časti potom tiska (ostalo še iz poravnega zasedanja lani). "Salamarji" iz Pevme! "Tožitelj" je Mikeli Bezigrad. 5. junija proti A. Benussi in Fr. Jaschi radi žaljenja časti potom tiska (preneseno v Gorico iz Rovinje). 6. junija proti ciganaku Josa Hudorovič in M. Kavisu radi goljufije.

Štrajkajo delavce v tovarni teštenin tvrdke bratov Girardelli v Trstu zaradi tovarniškega reda.

Zopet velikanski ogenj v Žumberaku. Te dni smo poročali, da je v Žumberaku ob hrvasko-slovenski meji pogorela celo vas Petričko selo. Zdaj se naznana o drugem požaru, ki je zopet uničil celo vas in to spet v Žumberaku. Pogorelo je celo Reštovo z 20 hišami in 72 gospodarskimi poslopji. Škode je do 80.000 K., zavarovalnine pa le 3000 K. 112 oseb je brez strehe. Začeli so delavci, ki so razstreljivali kamenito steno, pri čemer je ogenj švignil v bližnjo slammato streho. Po čudnem slučaju je ostala hiša, v kateri je bil rojen hrvaski vsevičiški profesor Tadija Šmitka, popularna obvarovana ognja.

Zaradi goljufije so zaprli na Dunaju 27letnega odvetniškega koncipijente Aleksija pl. Miklautza iz Maribora. Miklautz je sin bivšega mariborskoga odvetnika in obč. svet. Miklautza.

Vsega v ranah so našli pri Otočah pri Celovcu italijanska operarskega delavca Pietra de Crocca, ki bo za poškodbami najbrž umrl. Menda ga je obdelal kak tovariš, ko se jima je preveč razgrela kri.

Z raztopljenim svincem se je opokel v Gandorfu na Koroškem delavec Štefan Kološa, ko ga je nesel v posodi, pri tem pa padel. Zgubil je oko vsled poškodb. Obraz ima ves razjeden.

Ubila se je v 50 metrov globoki jami blizu Rodika pri Sezani slabounna posestnica Frančiška Počkaj.

Smrtna nesreča. Pri Kopru se je prevrnil težko obložen voz na 34-letnega delavca Mihaela Santina, ki je imel v posodi, pri tem pa padel. Zgubil je oko vsled poškodb. Obraz ima ves razjeden.

Tat vreč. V Trstu so zaprli 45-letnega tesarja Henrika Glavnika iz Čakavca, ki je prodajal vreč, katerih je bilo lani ukradnih 500 neki ondotni tvrdki.

Brivski pomočniki v Ljubljani so stopili danes, 27. maja v pasivno rezistence. Zahtevali so od delodajalcev zvišanje plač in pa skrajšanje delavnega časa. Ker pa delodajalci niso mogli ustrezti zahtevam pomočnikov, proglašili so pasivno rezistenco, oziroma že v teku širinajst dni ne ustrežejo zahtevam pomočnikov stopijo v splošno stavko. Zahteve, ki so za drivsko obrt zelo občutljive, so med drugimi, da se brivinci izvzemajo

sobote, nedelje in praznike odpirajo ob 7. uri zjutraj in zapirajo ob 8. uri zvečer, opoldan zahtevajo eno uro prostega časa za obed in pa 6 poletnih norm v letu. Slavno občinstvo se tem potom vlijudno prosi, da se blagohotno osira na razmere, ki so nastale pri tem obrtu, zlasti pa, da se ob sobotah in nedeljah opusti striženje las, ker to znatno ovira dobro postrebo. Pooblastil se je poseben odbor zadružnih članov in pa načelstvo pomočniškega zbora, da vodijo pogajanje med gospodarji in pomočniki.

Velika nesreča z avtomobilom. Snoči okrog 6. ure je pripeljal eleganten avtomobil z napisom "Automobile Club Trieste" — K 379 po državnih cestah od Celja proti bistrškemu mostu pri Domžalah. Tukoma pred mostom sreča voznika, čigar konji so se jeli plačiti. Sofer se je sicer izognal, a pri tem zadel vsled brze vožnje v obcestni kamen s tako silo, da je bil globoko zakopan v kamnino. Obenem je krmilo odvedalo, in avtomobil je zavonil v nasprotno stran mostu v ograjo, katero je odtrgal in avtomobil se je s širimi osebami zvrnil v strugo Biistroje. Pri tem si je en mož zlomil nogo, drugi pa spahnil v rami roko ter dobil v prsi poškodbe, da bo težko okrevl, ostala dva pa sta doble le lahke poškodbe. Avtomobil je momentano neraben ter potrebuje znatne reparatione. — Opakovano smo že ozigrali v dopisih in člankih to nevarno hitro vozovanje, pa se zdi, da je vsako tako svarjenje bob ob steno. Avtomobilisti pač menijo, da za nje ne velja nobena varnostna odredba več. Po podobnih britkih izkušnjah pa bodo tudi avtomobiliste same izmodri, kako imajo voziti sosebno skozi živahnou prometne kraje. Končno je omneniti, da gre domžalskemu g. stražmojstru F. Burji vsa čast in zahvala, ker je v prvi vrsti sam sodeloval, da je šla rešilna akcija hitro izpod rok.

Kinemograf Edison na Dunajski cesti nasproti kavarni "Evropa" ima od danes do včetega torka slednje zanimiv spored: Prevarne na meji. (Komično. — Po naravi). Avtomatična dojilja. (Smešno). Iščem stolico. (Komično). Hamlet. (Pretresljiva zgodovinska drama). Služkinj ni več! (Jako smešno). Zaradi praznika v četrtek se vrše predstave za učence v petek. — V petek sodeluje "Društvena godba" pri predstavah ob 5, 6, 7, 8. in 9. zvečer.

"Društvena godba ljubljanska" priredi danes zvečer v meščanski pivovarni (A. Dekleva), Sv. Petra cesta društveni koncert za člane. Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 v.

"Društvena godba ljubljanska" koncertuje jutri popoldne v restavraciji "Zeleni hrib" (Dolenjska cesta). Začetek ob 3. popoldne. Vstopnina prosta. — "Jutri zvečer je koncert v hotelu "Ilirija". (Kolodvorske ulice). Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina prosta.

Radi mazaštva sta stala danes pred tukajšnjem deželnim kot vsklicnim sodiščem Evgen in sestra Izabela Müllner, ki sta leta in leta zdravila v Ljubljani in drugod razne ljudi in jih tudi ozdravila. Naši čitalci se gotovo še spominjajo, da je ljubljanska mestna policija v začetku letosnjega leta v njunem stanovanju na Starem trgu št. 17 našla celo lekarno za cel voz najrazličnejših zdravil, tudi taka, ki jih je dobiti v lekarnah le proti zdravniškemu receptu. K obtožencem so se hodili zdravil najraznovrstnejši ljudje, priprosti kakor premožni, delavci in aristokracija. Od nikogar nista hotela vzeti denarja itd. ktor jima je kaj dal, dal jima je le po ovinkih, ali da je skril denar v posteljo, ali pa ga poslal po pošti pod izmišljanim imenom. Pred okrajnim sodiščem sta bila obsojena 2. aprila Evgen Müllner na en mesec ječe, sestra pa na 14 dni, češ, da sta izvrševala zdravništvo kot obrot. Zoper to sodbo sta se pritožila po dr. Božidarju Vodušniku. Pri današnji vsklicni razpravi, ki ji je predsedoval višji dež. sodni svetnik g. Pole, sta izjavila obtoženca, da sta zdravila ljudi, ker so se jima smilili, ker jima zdravniki niso mogli pomagati. Denarja da je podedoval obtoženka po materi 8000 K. Denar, ki sta ga dobila, so jima ljudje zvijačno podtaknili. Obtoženka je k razpravi prinesla čez 4000 goldinarjev denarja, da bi s tem dokazala, da ima premoženje, od katerega lahko živita z bratom. Ko se je obtožencu prečitala ovadba mestne policije, ki je naznana, da je Müllner dejal, da si je diplomo napravil v zabavo, skočil je obtoženec pokonci, kričal, da ni res in udaril ob mizo. Zagovornik dr. Vodušek je predlagal oprostilno razsodbo. Obravnava se je nato preložila in se končala danes zvečer.

Pojasnilo. Jos. Jug iz Novega Vodmata nam piše, da ni res, da bi bil lizol, karor so poročali listi, marveč da je le zaradi glavobola vzel v preveliki množini morfija, kar je povzročilo, da se je onesvestil.

Nova odredba v mestnem zglaševalnem uradu v Ljubljani. Mestni magistrat ljubljanski je po vzoru vseh večjih mest avstrijskih odredil, da bo od 15. junija 1908 dalje mestni zglaševalni urad dajal zasebnim strankam naslove samo na posebnih v to svrhu določenih tiskovinah. Na vsak tak vprašalni listek — ki stane 10 vinarjev — zapiše stranka načelno vprašanje in uradnik ji nanj zapiše odgovor. Vsak vprašalni listek velja samo za enkratni naslov in sicer ene stranke odnosno osebe. Večje tvrdke lahko dobre take vprašalne listke v zvezkih po 100 komadov za deset krov. Stvar je praktična iz več ozirov. Pred vsem je uradnik takoj mogoče najti pravi naslov, ker ima vse potrebne podatke pri roki. Pri ustni napovedi pa se često dogaja, da stranke slabko, nepravilno in tudi pretihko imenu izgovarjajo, kaj rade tudi črke zamenjavajo, če se le količkaj slično glase n. pri Hočevar in Kočevar, Bizjak in Vizjak itd., kar povzroča nesporozumljivosti in nečisto dogajanje.

Zanimive znamke. Med jubilejskimi znamkami po 35 v jih je na vsaki poli tudi par pokaženih. Le-te imajo na znotranjem besedilu mesto Franz »Eranz«. Nabiralec znamk se za to redkost kar peha v hodijo od trafike do trafike in se priporočajo zanje. Zgode se tudi slučaji, da kupijo celo polo znamk samo zato, da jih kdo ne prehititi. Nekateri bi jih baje radi plačali po 5 in 10 K. samo da bi jih dobili. Bržkone ne bodo dolgo časa v prometu, ker jih bodo odstranili, oziroma izrezali zaradi ortografske napake.

Aretovan je bil danes na brzjavno rekvizicijo okrajnega sodišča v Mokronugu trgovec O. F. iz Dolenskega, ker je sumljiv goljufije. Policija ga je izsledila v nekem hotelu.

Karambol. Predvčerjajnjim je voz električne cestne železnice na Poljanski cesti zadel v mesarski voz mesarja Ivana Kočarja, kojega voz se je prevrnil in tako poškodoval, da ima navedeni gospodar 40 K škode.

Delavško gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 13 Slovencev, v Beljak je šlo 37, v Heb pa 35 Hrvatov.

Izgubljena je zapestnica iz možajki in srebrna tula ura, ki je imela na pokrovu vrezana dva golobčka.

Drobne novice.

Plače častnikom deželne brambe se zvišajo istočasno kakor ostalim častnikom ter ne bo v ta namen treba posebne predlogi.

Iz ječe so oprostili v Tiflisu neznani možje 18 kaznenev. Najprej so umorili paznika, ustrelili oba vojaka na straži ter vrgli v stražnico bombo.

Potpolip se je norveški parnik »Olaf« na povratku iz Južne Amerike v Antverpen. Na parniku je bilo 37 mož, ki so vsi utonili.

Umrl je v Budapešti bivši hrvaški poslanec Gjurković, hud madžaron in ljubljanc grofa Khuen.

»Köpenički stotnik« V. Voigt, je v ječi začel bolehati; napravil je prošnjo na cesarja za pomilovanje. Prošnjo je priporočil kaznilični zdravnik pa tudi vodstvo kaznilnice.

Avtomobili za prevoz topov. V Dunajskem gozdu so delali te dni zanimive poskuse. Pred topove so pripravili avtomobile ter jih prevažali čez griče in jarke na daljavo 60 km. Poskusi so se tako dobro obnesli, da pride čas, ko se pri topničarjih nadomestijo konji z avtomobili.

Velika nesreča v Varšavi. V kleti pod dekliskim licejem je nastala eksplozija s požarom. Pri eksploziji so bile štiri osebe ubite, nad 30 oseb pa je bilo ranjenih. Vsled zrušenja sosednje hiše je bilo še šest oseb ubitih. Gojenke so prestrašene začele skakati skozi okna drugega nadstropja ter se jih je tudi več ubilo.

Krvavi spopad med kmeti in orožniki v Galiciji. O spopadu v Czernihovu je resnica slediće: Neki deček je ribaril v potoku ter ga je zaradi tega orožnik artileril. Mati pa je orožniku dečka iztrgala ter zbežala ž njim v vas ter s kričanjem alarimala vačane. Kmetje so se začeli zbirati okoli žene in dečka, da ju varujejo. Neki gozdar je ustrelil v zrak, da bi kmete prestrail. Orožniki so mislili, da je kdo k gruče kmetov ustrelil proti njim, vsled česar so izstrelili par salv. Izmed ranjenih so včeraj zopet umrli štirje, tako da je dosedaj vseh žrtv že* devet, a 15 oseb je še hudo ranjenih. Pogreba se udeleže maloruski poslanci ter se je batil pri tej prilikai izgredov.

Razne stvari.

* **Črni kočija ideal milijonarke.** Bridgeport, Conn., 30. aprila. Že dalj časa je imel Henry Johnson Lord, bogati posestnik konj in milijonar v Bridgeportu, na sumnji svojega črnega kočija, da mu hodi pri njegovi ženi v zelje. Ko je še dobil Lord kopico zaljubljenih pisem v miznici svoje žene, ki jih je slednja pisala črnemu kočija, da je pa Lord obupal in zahteval razporoko od svoje žene. Da je Lordova žena črna Amorja res ljubila, da skoro oboževala, se razvidi iz slednjega pisma: »Moj biser in ljubček Harry! Prosim te, potripi, ljubček, ne zapusti me. Veš namreč, biser moj, da si mi nekoga dneva omenil, da me ne boš zapustil, ker veš, da si edini, katerega jaz ljubim. Vse na svetu, kar imam, bi dala tebi. Vem, ljubček, da ostaneš pri meni, če te prosim. V soboto, če ti ideš, bom popolnoma sama. S kom se naj kratkočasim, če ne s teboj. Brez tebe umrem. Prosim te se enkrat, ne zapusti me. Popolnoma tvoja lastna, ki tebe bolj ljubi kot samo sebe.« Lord je spoznal svojo ženo v New Yorku, ko je ravno prišla iz kolegija; hči je neke družine iz juga, ki je znana po lepih ženskah. Zamorec, katerega je Lord vzel v službo, ker je bil jako več pri konjih, je črn kot kočja, toda krtača rast. Kmalu ko je prišel črniček k Lordu, so prišli ljudje z raznovrstnimi govoricami, ki so se tikale Lordove žene in zamoreca. Tuji Lordu se je pričelo kmalu svitati. Lastnorocno je Lordova žena, dasi milijonarka, pospravljalna zamorčeva postelj v nekem dnejo je njen mož presenečil, ko je prala črnčeve nogavice. Družina ima štiriletno deklico, katero Lord zahteva za sebe.

* **Zivali kanibali.** O živalih-kanibalih se more govoriti le, če prosto živeče živali požro svoje sovorne. Takih kanibalov je neverjetno veliko. K tem spada predvsem volk. Da trop volkov pozimi, ko je lakota najhujša, napade najslabše člane svoje družbe in jih pohrusta, bi se ne bilo imenovati kanibalizem, kajti v sili hudič muhe je. Toda znani so slučaji, ko so volkovi raztrgali in požrli vsega bolnega in težko ranjenega tovariša, četudi niso bili lačni. Tetka lisica ni nič boljša. Nekoč se je ujel lisjak čez noč v past in se ni mogel resiti. Prišel je tovariš, ki ga je začel gristi in žreti z največjo slastjo. Lovec je moral kanibala ustreliti, če je hotel, da je prenehal s svojo pojedino. Sest mladih lisic se je nekoč igralo, nato so se pa steple in eno hudo ranile. Ranjenka jim je hotela uiti, toda tovariši so se v trenotku obkrožile, napadle in požrle. Istotno se je zgodilo mlademu lisjaku, ki je bil obstreljen, pa se je še privlekel do svoje luknje. Ko so jo čez nekaj časa odprli, so ga njegovi bratje že pojedli brez vsakih ceremonij. Pravi kanibal je tudi krt, ki nikdar ne živi s tovarišem v prijateljstvu. Ako se snideta dva krta v času neparjenja, začeta takoj dvoboje, ki se navadno konča s smrtno enega izmed njih, večkrat pa tudi oba pogineta na bojišču. Najbolj ljubosumno in najbolj divje se bojujeta dva krta istega spola med seboj. Izid je navadno ta, da tisti, ki podleže, pogine in da ga nasprotnik takoj pož

Poslanska zbornica.

Dunaj, 27. maja. Današnje seje se je udeležilo izredno veliko število poslancev. Minister notranjih poslov Biederer je odgovarjal na včeraj stavljenje interpelacije glede dogodkov v Černihovu. Med njegovim govorom je bil velik nemir med socialnimi demokrati in Malorusi, ki so ministra neprestano motili z medklici. Na to se je nadaljevala glavna razprava o proračunu. Govorili so poslanci Chiari, Grigoroviči, dr. pl. Stransky in Budig. Prihodna seja bo v petek.

Jubilejne prireditve.

Dunaj 24. maja. "Fremdenblatt" dementuje vest, da bi se prišli tuji polki, katerih lastnik je cesar, po klonit na Dunaj. List pravi, da so z jubilejnim sprevodom definitivno zaključene vse jubilejne slavnosti.

Zagrebska univerza ima 3 dijake.

Zagreb, dne 27. maja. Do sedaj so se vpisali na univerzi trije dijaki: Žida Simon in Steinfel in srbski madžarjan Kerdich, ki je uslužben pri deželnih vladah. Vlada bo inskrupcijski rok podaljšala do 31. t. m. No, vključ temu se je nadejati, da se razen tega trifolia ne vpiše nobeden drug akademik.

Čudna zaplemba.

Zagreb, 27. maja. Glasilo bana Raucha "Ustavnost" je doletela snoči čudna konfiskacija. Lastnik in odgovorni urednik lista Dorotka je dolžan neki banki 400 K s pripadki. To vsoto je iztožil dr. Hoffer in uvedel proti Dorotku rubež. Baš, ko je "Ustavnost" izšla, so prišli v tiskarno eksekutivni organi. Ti so list takoj zarobili, da ni mogel iziti. V tiskarni je nastalo vsled tega silno razburjenje. Prihitel je faktor deželne tiskarne ter prosil organe, naj "Ustavnost" izločijo iz eksekucije. Ker tega niso hoteli storiti, je poplačal faktor Dorotkov dolg z denarjem "zemaljske vlade", da je na ta način rešil bana Raucha organ pred čudno zaplembo. Proti obisku angleškega kralja na Rusku.

London, 27. maja. Delavska stranka je izdala protest proti obisku kralja Edvarda na Rusku in izkročila v tem oziru spomenico ministru Greyju.

Gospodarstvo.

Zavarovalna zadruga "Croatia" v Zagrebu. Opazljamo sl. občinstvo na današnji oglas zavarovalne zadruge "Croatia" v Zagrebu. (Glavno zastopstvo za Kranjsko v Ljubljani, Kongresni trg 15/I.) Pri tej priliki opazljamo, da je "Croatia" narodna zavarovalnica za Hrvate in sploh — Jugoslovane. Omeniti nam je tudi, da "Croatia" ni spekulativni zavod kakšnih delničarjev, nego je zadruga, katera posluje edino v prid svojih zavarovancev (članov), in katera deli dobiček v kulturne in narodne namene. — To nam potrjuje zadružna pravila "Croatiae". — § 6. točka c pravil se glasi: 4% dobeskov v javne svrhe mesta Zagreba in onih pokrajini, v katerih posluje zadruga. Seveda je § 7., ki slove v celoti: Kadar doseže redna rezerva 1/2% skupne zavarovane vsote, in uradniški pokojninski zaklad 300.000 kron, tedaj se razdeli letni dobiček odbivši tantiem ravnateljstvu in nadzornemu svetu, tako-le: četrtna v javne svrhe mesta Zagreb, četrtna v javne svrhe onih pokrajini, v katerih zadruga posluje, a dve četrtini je razdeliti med člane te zadružne skupine v razmerju njihovega letnega plačevanja in sicer tako, da jim se vračuna pripadajoči del v plačilo premije za božično leto. — Ako torej podpiramo "Croatio" v njenem poslovanju, podpiramo tudi kulturne težje — Jugoslovani —, ker se četrtna dobička deli v javne svrhe onih pokrajini, v katerih "Croatia" posluje — a kot zavarovanci in člani "Croatiae" imamo tudi lastno korist, — ker se dve četrtini dobička delita med zavarovance (ude), tako da se jim dobiček zaračuna v prid njihove premije, te plačajo potem manjšo premijo. — Zato je naša dolžnost, da podpiramo to narodno jugoslovansko podjetje.

Nacionalni ekonom.

Banka "Slavija". Iz letnega poročila, ki ga nam je poslalo generalno ravnateljstvo, posnemamo, da je dne 31. decembra 1907 zavarovani kapital znašal 1.178.362.064 K 28 st. proti 1.144.567.750 K 38 stot. v letu 1906, torej več za 33.794.313 K 90 st. Zavarovalne premije vplačalo se je 9.341.753 K 93 stot. proti 8.678.350 K 64 stot. v letu 1906, več za 663.403 K 43 stot. Izplačala pa je svojim zavarovancem za škode in zavarovane kapitale 5.277.437 K 24 stot. Rezerve in fondi z rezervami za nerešene škode znašajo 39.008.942 K 14 stot. proti 35.973.031 K 46 stot. v letu 1906 več za 3.035.910 K 68 stot. Penzijski fond uradniški znaša 1.688.712 K 41 stot. ali pa pri dr. Stöcklingeru v Ra-

koncem leta 1907 41.335.041 K 01 st. proti 38.242.074 K 78 stot. v letu 1906, več za 3.092.966 K 23 stot. V 39 letih svojega obstanka je izplačala 97.214.430 K 97 stot. Rezervni fond za požarna zavarovanja znaša 50% vseh letnih premij, dasi ministri razpis že 40% letnih premij proglaša za zadostno rezervovanje. Vsako letno poročilo nam dokazuje, da se banka "Slavija" po vsi pravici pristeve med prve avstrijske zavarovalnice, in da je vredna zaupanja, ki ga uživa posebno med slovanskimi narodi.

Meteorologično poročilo.

Vsi na morju 208. Srednji sračni tlak 756-9 mm.

maja	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo
26. 9. zv.	739 6	155	sr. zahod oblaco		
27. 7. zj.	741 6	135	sl. jvzh. del. jasno		
2. pop.	740 4	164	sr. jvzh. del. obl.		

Srednja včerajšnja temperatura 159, norm. 154°. Padavina v 24 urah 1 4°.

Borzna poročila.

Ljubljanka

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kuraj dun. borze 26. maja 1890.

	Malešeni papirji	Denar	Blago
42%	majška renta	97 25	97 45
42%	srebrna renta	99 15	99 35
4%	avstr. kronska renta	97 40	97 60
4%	zlate	116 45	116 65
4%	ogrška kronska renta	93 25	93 45
4%	zlate	111 55	111 75
4%	posojilo dež. Kranjske	97 50	98 50
4%	posojilo mesta Špiš	100 10	101 0
4%	Zadar	99 20	100 20
4%	posojilo 1902	98 75	99 75
4%	češka dež. banka k	97 95	98 25
4%	zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	97 95	98 35
4%	pešt. kom. k. a	99 75	100 75
4%	10% pr.	102 50	103 50
4%	zast. pisma Izračun. hranilice	98 50	99 50
4%	zast. pisma ogr. dež. hranilice	98 25	99 25
4%	p. pis. ogr. hip. banke	98 50	99 50
4%	obl. ogr. lokalnih žup. leznice d. dr.	98 —	99 —
4%	obl. češke ind. banka	99 75	100 75
Poreč		99 90	
4% prior. dolenskih žup.		98 20	99 20
3% prior. juž. žel. kup.		289 15	29 15
4% avstr. pos. za žel. p.		99 10	100 10
Strečke		150 25	154 25
od l. 1800%		261 50	265 50
od l. 1864		145 —	149 —
tizske		274 75	280 75
zem. kred. f. em. II		264 —	270 —
ogrsk. hip. banke		245 50	251 50
srbske a fra. 100%		103 75	109 95
turške		188 50	189 50
Basilika strečke		21 —	23 —
Kreditne		458 —	468 —
Inomoške		108 —	118 —
Krakovske		113 —	123 —
Ljubljanske		62 15	68 15
Avt. rdeč. kriza		50 70	54 70
Rudolfove		27 75	29 75
Salcburške		68 —	72 —
Dunajske kom.		112 —	122 —
Delnice		497 —	507 —
Južne železnice		134 —	135 —
Državne železnice		693 —	694 —
Avt.-ogrsk. bančne dež.		1733 —	1743 —
Avt. kreditne banke		29 75	630 75
Ogrske		748 —	749 —
Zivnostenske		217 50	239 —
Premogok v Mostu (Brdo)		710 —	714 —
Alpinske mointane		662 50	663 50
Praške žel. ind. dr.		25 5 —	266 5 —
Rima-Muráni		560 75	561 75
Trboveljske prem. družbe		278 —	280 —
Avt. orozne tovr. družbe		548 —	551 —
Češke sladkorne družbe		170 —	171 —
Vlajna		11 35	11 39
20 franki		19 10	19 13
20 marke		23 53	23 57
Soverigns		23 96	24 04
Marke		117 57	117 77
Laški bankovci		95 55	95 65
Rublji		251 —	252 —
Dolarji		4 80	5 —

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 27. maja 1908.

Termin

Pšenica za oktober . . . za 50 kg K 10 35
Rž za oktober . . . za 50 kg K 8 95
Koruza za julij . . . za 5C kg K 6 70
Oves za oktober . . . za 50 kg K 7 04

Efektiv.

Vzdržno.

Darila.

Upravnemu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Dijaki III. c razreda I. drž. gimn. nabrali pri majnjkovem izletu na Vintgar K 37 60. — Gospa Minka Perko, soprga načelnika postaje, nabrala na "Osmicu" v Sežani 3'20. — G. Pavilna Meškova nabrala v veseli družbi v domači gostilni v Litiji 2'70 in sama doleta — 30, skupaj 3'. — Trgovski sotrudniki v Ljubljani 5.—. — Eg. Ivane Jegliča dediči na Selu pri Žirovnicu 30'—, v neko zahvalo »brečniški šolski mladini«. — Skupaj kron 78'80. Srčna hvala! — Živel!

Avstrijska specjaliteteta. Na želodcu bo lehačiščem ljudem prispelo je porabno pristoga "Mollove Seidlitz-praška", ki je prekušeno domače zdravje in vpliva na želodkropilno ter pospešimo na prebavljanje in sicer z rastčim usphom. Skatljica 2 K. Po poštrem povzetji razpoložila to zdravilo sestavnik A. MOLL, c. in kr. dvorni zastavnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparam, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 86-7

FRANC JOŽEFOVA
CRENSKA VODA oddana naravnemu
DOVJEMOČU SREDSTVO

1619-3 Pomankanje slasti, motenja v prebavljanju se najbolj lahko odpravi s rednim pitjem regaškega "tempelskega vreleca". Za staje in kronično stanje te vrste naj se pa raje rabi "Styria vrelec" (močnejši).

Parket in linolej ohranja elegant, trajen in ki se da umivati izza 1901 sijajno pojavljena "Crline" osumato vredno. Poraba preprosta in varčna. Steklonica po 3 K in 170 K povsod naprodaj. Edini izdelovalec I. Lorenz & Comp., Hob na Čestom. 1810 3

Želodčne težave. Dr. Schrom, znani hidrolog, piše: »Ceres« jedilna mast je gosta bela masa, se rada topi do popolne čistosti in na nasprotju s presnim maslom in margo-nim nima nič vode. Nizka topljivost jedilne masti »C

NIGRIN

načeljje maxile za čevlje
daje najlepši blesk in ohranja usnje stanovitno o
NIGRIN je z zdravstvenega staliča
toplo priporočati, ker NIGRIN usnja tudi ob
neprastani rabi ne zapre nepročiščno, torej
ne zabranjuje izhlapevanja nog. 809—13

Naprodaj povsod.

St. Farnolendt, Duna, c. in kr. dvor. doba vitalj.

Lepi stavbni parcele

pred delavskimi hišami na Dunajski
cesti in na Glincah so naprodaj.

Več se izve na Glincah št. 37
pri Ljubljani. 1461—9

Kontoristinja

z večletno prakso in dobrimi izpričevali želi premeniti službo s 1. janijem t. l. tu ali kje na deželi.

Naslov v uprav. „Slov. Naroda“.

Proda se celotno delo

Weltall u. Menschheit

nerabljeno, čisto novo, za 70 hron.

Nalov pove uprav. „Slovenskega
Naroda“. 1875—2

Mlad

trgovski pomočnik

mečane stroke želi vstopiti takoj v
kako večjo trgovino v mestu ali na
deželi. 1871—2

Cenj. dopise se prosi pod „So-
lidnost 50“ na upravnštvo „Slov.
Naroda“.

vsa

1443—6

parketska dela

prevzema ter da materijal

JOSIP PUCH

Ljubljana, Gradaške ul. 20.
Ceno! Solidno!

Hiša

bližu Kamniku,
v najboljšem stanju, obstoječa iz 4
sob, kuhinje, kleti, podstrehe in
drvarnice,

se odda s hišo in kuhinjske oprave vred
za letovišče. — ali pa tudi brez pohištvene oprave
v najem.

Ker se nahajajo v bližini tovarne, bi
bila hiša tudi za vsako obrt pripravna.

Natančnejša pojasnila in vse drugo
pod „Hiša bližu Kamniku“ na upr.
„Slov. Naroda“. 1751—5

V prijaznem kraju ljubljanske ok-
nico, priljubljenem shajališču izletni-
kov, se takoj odda v najem

gostilna in trgovina

v lepih, na novo urejenih prostorih
pod ugodnimi pogoji. 1797—3

Ponudbe naj se pošljejo pod
„gostilna in trgovina“ poste re-
stante, Ljubljana.

„Superior“

proti vremenu vztrajna mrzlo-vo-
dena barva, najboljše in najočenjše
nadomestilo oljnate barve, katera se
ne da oprati ter se radi tega za fa-
sadno, kakor tudi za notranje barvilo
jako priporoča. 1858—2

Zaloga v veliki, kakor tudi mall
prodaji za Kranjsko pri

Rob. Smielowski

mestni stavbnik

Ljubljana, Rimska cesta štev. 16.

Obenem so tukaj na razpolago
barveni poskusi, kateri se lahko
ogledajo.

Briški vajenec

se sprejme takoj pri Ivanu Koscu
na Duački cesti št. 7. 1857—3

Bencinov motor 20 HP

samo 4 meseca v porabi, izvrstno
ohranjen se vsled nabave električne
moči cena prodaja. 1843—3

Vprašanja na železnarno A. Pe-
gačnik, Ruše pri Mariboru.

Pristen dobri

brinjevec

se dobi pri 309 11

L. ŠEBENIKU v Spod. Ščki.

Trgovina

brez konkurenco, ki je poleg zasebnih
strank v stiki in zvezi z vsemi uradi
in dvemi podjetji, se takoj proda.

Natančnejše podatke dobi resni
kompetent pod „Trgovina brez kon-
kurenco 19“ pri upravnštvo „Slov.
Naroda“. 1873—2

Kovačnica

z vsem kovačkim orodjem, nad 50
let obstoječa, se odda tako, v najem.

Preostalo imajo kovači za kovanje
konj, trezni, zanesljivi in z dobrimi
izpričevali. 1849—2

Več pove I. M. Rebec (prej
M. Juh) v Litiji.

Izjava.

Podpisani Fran Gradišar, kleparski moj-
ster na Tržaški cesti 2 v Ljubljani, preklicu-
jem s tem vse žalive besede, katera sem
govoril 2. maja t. l. v gostilni Bevc v Ljub-
ljani na Dunajski cesti, zoper poštnečka
Franca Repanška.

V Ljubljani, dne 26. maja 1908.

Fran Gradišar.

krojaški pomočnik

za vsako delo pri A. Lembarju v
Zgornji Ščki. 1866—2

Naznanilo.

Podpisani si usojam javiti, da
sem prevzel samoprodajo za Krajsko
in sosedne dežele, našega takoj izbor-
nega

Paulus salonskega bleščetega
premoga à ca. 6500 kalorij, in
Bohemia salonskega bleščetega
premoga à ca. 5000 kalorij

od katerega imam tu vedno veliko
zalogu in sicer kosovne, orehovne in
grušne debelosti, brez prahu in brez
kamenja. Večje dobave naravnost od
premogokopov. Cene in izbornost brez
vsake konkurenco. Cenik naj se za-
teva. Le z boljšim premogom se
zadava.

Glavna zaloga premoga

J. Paulin, Ljubljana
Nova ulica 3.

Letovišče „Grič“ pri Brežicah

okraj savskega mostu ob obalih
Krke in Save.

Moderno urejen hotel, izvrstna kuhinja,
vedno sprovo pivo in najboljši bležjanec.

Na razpolago so večja in manjša stan-
ovanja s kuhinjo kakor tudi popolnoma
mobljane in separirane sobe.

V neposredni bližini hotela ob bistro
Krki je kopališče z 18—20° R. toplo
vodo.

Oni, ki ljubijo veslanje v čolničkih
in plavalci dobitjo tukaj prijetno zabavo.

Cetrt ure oddaljena je znana akro-
terma „Čatež toplice“ z 40° R. vročimi
kopelmi.

Prjetni izleti, krasni izprehodi po ze-
lenih tratih ter smrekovem in bukovem gozdu.

Ugodna železniška zvezna z Gradcem,
Ljubljano in Zagrebom. Omnibus in drugi
vozovi za osebni promet med kolodvorom

v Brežicah, Narodnim domom ter hotelom
»Grič« vedno na razpolago.

Cene sob ozir. stanovanj, jedil, pijač in
kopališče so jake nizke.

Ker je bilo letovišče že lansko leto
izvrsto obiskano, se opozarja sl. občinstvo,

da dotičniki, ki hočejo tudi letos najeti stanovanje, to pravocasno javijo.

Vsa natančnejša pojasnila daje

Posojilnicu v Brežicah.

Kleparskega pomočnika

sprejme v trajno delo Marija Bur-
ger v Ribnici na Dolonjskem.

Dobrega

jabolčnika

okoli 20 hl ima naprodaj oskrbni-
štvo Črnelo pošta Dob pri Ljub-
ljani. Cena po dogovoru. 1894—1

Sprejme se takoj 1834—2

čevljarski učenec in pomočnik

pri Antonu Morješču v Medvodah.

Predu se takoj 1912—4

šivalni stroj

za čevljarie (tvrdka Singer). Stroj
je nov, na cilinder. Cena ugodna.

Dragotin Repe, Bled.

Gostilna

z koncesijo se za mesec avgust
t. l. na Turjaškem trgu št. 1 v
bivšem „Katol. Domu“ odda pod
ugodnimi pogoji.

Predube sprejema lastnik Filip
Supančič, stabnik na Bleiweisovi
cesti št. 18 v Ljubljani. 1865—2

Sprejme se takoj ali pozneje proti
sedanjemu zglašenju

notarski kandidat

ali v notarskem poslovanju izvežban
solicitator v pisarno notarja Jakoba
Kočega v Ležu. 1800—6

Predube z napovedjo prakse di-
rektno do 30 t. m.

Pravi, pristni brinovec, borovničar in slivovko

Razposiljna po najnižji ceni in v vsaki
množini

M. LAVRENČIČ

zganjarna in destilaria v Spodnji
Ščki pri Ljubljani. 903—12

Več lepih

kmetij

od 6 do 18 oralov, na Štajerskem,
v bližini Gradca se po ugodnih po-
gojih proda.

Parcele posameznega
posestva niso razkosane, temveč se
drže skupaj (arondirano).

— V sredini
vsakega posestva stoji poleg hiše z
lepidim stanovanjem dobro urejeno,
prostorno gospodarsko poslopje, hlevi
itd. — Velikosti posestva primeren
gozd meji na zemljische. 1745—2

Pojasnila daje A. Lavrenčič, Thal, pošta Götingen pri Gradcu.

1906—1

Ugodni kupi!

Lepo kmetsko zemljische

(grunt) z dvema hišama za stanovanje, hlev-
om, svinjakom, vodovodom, domaćim mlinom
na štule in holenderje, mlatilnem strojem in
slamoreznicu na vodo moč, 30 oralov najboljšega polja, 35 oralov gozda, vse aron-
dirano. Prav lepo posestvo. Cena z vsem
inventarjem 36.000 kron.

Gostilna in trgovina

na prometni državni cesti, velika hiša z jedil-
nim salonom, pokrito klegišče z dozidano
majhno hišo za stanovanje (skupaj 14 sob za
tuje), hlev, gostilniški in zelenjadni vrt, 6
oralov dobrega sveta, prilika za kopanje ob
jezeru, promet s tuji. Cena 30.000 K. 1770—3

Restavracia

na prometni cesti, priljubljeno letovišče,
enondstropna hiša, hlev, pokrito klegišče,
veranda, gostilniški in zelenjadni vrt, 4 orale
sveta. Cena je z inventarjem vred 23.000 K.

Vse v slovenskih krajih, prav ceno in
priporočljivo. — Pojasnila daje Juri Hol-
meister v Beljaku, pisarna za promet
zemljiste, Schulstrasse 6.

Kupci naj zaradi hitrejšega uspeha
prijeti osebno, pri pismenih vprašanjih je
prijeti 20 h znamko za odgovor.)

Notarsk. kandidata

novinca ali pa absoluiranega jurista,
ki se hoče posvetiti notariatu, spre me
notar v Ljubljani. 1905—1

Ponudbe naj se pošljejo uprav.
„Slov. Naroda“.

Išče se

odgojiteljica otrok

ki mora biti čez dan pri otrokih in
ima za ta posel hrano ter nagrado v
denaru po dogovoru. 1890

Zglasiti se je pri P. KRISCH,
Ljubljana, Cesarska Jožefova trg 12.

Prospekt o subskribciji hotelske družbe „Triglav“ v Ljubljani.

Odjaznih strani so prihajali snovalnemu odboru hotelske družbe „Triglav“ glasovi, da bi kazalo tako važno in za povzdigo tujsga prometa v slovenskih deželah velepomembno podjetje postaviti na širšo podlago. Zato je snovalni odbor opustil prvotno misel ustanoviti družbo z omejeno zavezo ter je sklenil, da se to podjetje ustanovi kot delniška družba. Za ustanovitev delniške družbe govorí več razlogov. Deleži pri družbi z omejeno zavezo so najmanjši po 500 K, delnice se bodo glasile le na 200 K; torej lahko marsikdo, komur 500 K ni mogoče utrpeti, naloži 200 K. Drugič je družba z o. z., ako je veliko družabnikov, kakor je tukaj slučaj, preokorna, ker se mora taka družba osnovati na podlagi pogodbe med družabniki in se smejo deleži le z dovoljenjem občnega zbora prenesti na drugo osebo, dočim je delniška družba v vsakem oziru gibljiva in se delnice, ki se glasijo na prinesitelja, lahko prodajo in poljubno cirkulirajo v prometu.

Hotelsko podjetje v Boh. Bistrici, za katero se ustanovi delniška družba, reprezentira vrednost 300.000 K. Bilo je že lansko sezono v obratu in pripravljalnemu odboru se je posrečilo za bodoče dobiti izvrstnega in izkušenega najemnika, ki bo imel hotele celo leto odprte. Ker se v Boh. Bistrici prihodnjo zimo uvede zimski šport, postane ta kraj najvažnejša postojanka zimskega športa v Avstriji, kakor se je izrazil najboljši avstrijski strokovnjak v tem oziru dr. Rziha. Da tujski promet v Bohinju rapidno narašča, govore številke. V letoviški sezoni l. 1906 je bilo tam 2350 tujcev, leta 1907 pa že 8469. Da bo podjetje izvrstno uspevalo, ni nobenega dvoma; dokaz temu, da se je oddalo za letnih 22.665 K v najem, kar zagotavlja poleg izplačila vsaj 6%ne dividende tudi izdatno dotiranje reservnega fonda.

Delniška družba „Triglav“ se ustanovi najprej z osnovno glavnico 200.000 K, ki se po potrebi zviša. Polovica delnic po 200 K se glasi na ime, polovica pa na prinesitelja.

Delnice na ime so prihranjene v prvi vrsti za one subskribente, ki so že doslej vplačali ali podpisali deleže. Novi subskribenti na delnice na ime vplačujejo lahko podpisani znesek v četrletnih obrokih, začenši s 1. majem 1908, dočim se ima na delnice na imetelja vplačati pri subskribciji 25%, ostalih 75% pa na poziv snovalnega odbora.

Subskribcijske pole so razpoložene pri Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani, pri Jadranski banki v Trstu in pri Živnostenski banki na Dunaju in v Pragi.

 Podpisovanje konča dne 31. maja 1908.

Dosedanje deležnike s 500 K prosimo, da podpišejo še 100 K, da dobe potem tri delnice po 200 K.

Natančnejša pojasnila daje deželna zveza za tujski promet na Kranjskem v Ljubljani hotel Lloyd, ki tudi vsakomur na željo vpošlje slike hotelov.

1902